

Ford

www.wenzel.fo

Ford

Hugleiðingar um aldersskiftið

Evnið til hugleiðingarnar hefur ekki verið bundið. Einasta kravið var, at hugleitt skuldi verða um aldersskiftið.

Tíverri eydnaðist tað okkum ikki at fáa fatur á nakrari hugleiðing frá Mið-flokkinum. Vónandi bera tit yvir við hesum

Gott nýggjár øll somul og takk fyri gott samstarv í farna ári

Ein nýggjárs-kvøða

Á gáttuni til tað nýggja árið verður altíð dúgliga hugleitt um tað, sum farið er og um tað, sum koma skal. Løgmaður, drotningin, ríkis- og stjórnarleiðarar og sjálvur pávin í Rom lesa fram nýggjárshæddir. Allar hæddir, sum eftirmeta farna árið og meta um, hvat vit kunnu vænta okkum av nýggja árinum.

Nýggjárskiftið fær okkum at stæða á - fær okkum til at hugsa minni ítøkiligt og meira yvirskipað. Nýggjárskiftið fær okkum til at hugsa størri og viðari bæði fram eftir og aftureftir. Vit kunnu tá hóma tíðarinnar veldugu víddir, og vit kunnu tí á-sanna, hvussu avmarkað okkara egnu æviskeið í grundini er.

Soleiðis er tað vanlig nýggjár, men hetta, sum vit standa á gáttini til, hava vit sjálvi valt at gera til nakað heilt serligt. Men er tað óðr-vísi at fara frá 1998 til 1999 enn at fara frá 1999 til 2000? Í prinsippinum er tað sjálvandi ongín munur, annað enn, at vit eru øll vorðin eitt ár eldri. Men vit hava valt at leggja munandi størri týðning í just hetta ársskiftið í mun til øll onnur, vit hava upplivað.

Tað er eins og 1999 hevur staðið í skugganum av ár 2000, tí hetta ársskiftið er nakað serligt. Umframt eitt vanligt ársskifti, so er tað eisini eitt tígguáraskifti, eitt aldersskifti og haraftrat eitt túsundárraskifti.

Eitt tígguáraskifti, sum t.d. frá 1989 til 1990, tað uppliva flestu okkara fleiri ferðir í lívinum, men eitt aldersskifti, verri enn so øll, tó at nokur heilt fá kunnu uppliva tvey aldersskifti.

Tá tað so kemur til túsundárraskiftið, so hevur tað hug at gera okkum eina kenslu av, at vit hava ein framhjárátt í mun til øll hini. Men er tað nú tað?

Er tað sjálv tíðin, sum er ein framhjáráttur, ella er tað ikki lívið sjálvt, sum er ein framhjáráttur? Er eitt

tíðarskeið, sum er okkara avmálda æviskeið, meira týðningarmikið enn eitt annað?

Sjálvandi eru vit øll børn av okkara tíð, og tí eru tað avrikini og innihaldið í tí lívi, vit hava fingið, sum hevur týðning. Tað er ikki tíðarskeiðið, ið verður skrivað á okkara gravsteinar, sum hevur týðning - men meira tað, at onkur vil minnast okkum.

Og tíðarrokningin hevur menniskjan sjálv skapt. Og tað er kanska eisini orsökini til, at vit ikki eru heilt samd um, nær nýgga túsundárraskiftið byrjar. Er tað ár 2000, ella er tað ár 2001? Og nær byrjar nýggja öldin? Er tað ár 2000, ella er tað ár 2001?

Og hvønn týðning hevur tað nú eisini, tá vit hugsa um, hvussu stutt hetta tvey-túsundárraskiftið er í mun til jarðarinnar longu søgu?

Í kjalavørinum av øllum hóvastákinum av aldersskiftinum ella túsundárraskiftinum - ella var tað beint øvugt - er komin ein nýggjár-skrátrúnaður. »The Millennium« hevur grundlagt sín egnu ídnað, har tey gjalda-andi eru øll vit, sum halda,

at ársskiftið ikki bara kann fara aftur við borðinum.

Fyri nógvar milliárr krónur verður fyrverk skotið friggjakkvöldið. Danir skjóta fyrri hálvatriðjuferð ríkisstuðulin beint upp í loft, og hvør kommuna í Føroyum við víðing fyrri sær sjálvari futtar nógvar túsund krónur av.

Og soleiðis skal tað kanska vera. Tað lötuna fram ímóti miðnætt eru allir heimsins borgarar samdir um at gleðast yvir just tað sama - nýggju öldina - nýggju túsundárin.

Eisini skulu vit velja aldarinnar hetjur og enná hetjurnar seinasta túsundárraskiftið. Og so loyð tað enn ljóðar, so eru ongar kvinnur millum hetjurnar og heldur ikki millum møguligar hetjur.

Eitthvørt val er eisini eitt val um at velja frá. Gamaní vóru Nólsoyar-Páll, Jóannes bóndi, Kjølbro, Aarstovubroðurmur og William Heinesen úrmælingar, men hvat við teimum tigandi og teimum burturtagdu hetjunum?

Sluppfiskimaðurin við vaðbeinið, útróðrarmaðurin við ella uttan bátsband, línu-

maðurin, trolaramaðurin, fiskagentan á fiskaplássinum, tann einsamalla mamman við stóra barnaflokkinum og øll hini, vóru tey ikki eisini verd at tikið fram, um nakað skal takast fram?

Og er tað ikki lættari at verða hetja í 20. undi öld enn í 12. öld?

Lat okkum tí ikki leggja so nógv í hetta við at velja tíðarinnar hetjur. Lat okkum heldur í størri víðing fyrri teimum, ið undan eru farin, gera sum í »Fedranna talu« og taka førningin, sum fedrarnir settu frá sær, og bera hann longur fram á vegin, har okkara egnu eftirkomarar biða okkum.

Lat okkum tí, tá seinasta raketin er farin á flog, aftur fara undir okkara »egna« gerandisdag og okkara »egnu« trupulleikar.

A henda hátt vil eg ynskja øllum føroyingum bæði burturi og heima eitt gott nýggjár, og ynskja, at vit í nýggju öldini framhaldandi virka fyrri, at okkara land verður eitt gott land at geva okkara eftirkomarum.

Jóannes Eidesgaard